

Toegang tot de Europese rechter voor milieuorganisaties

Bondine Kloostra

Advocate

VMR – Strategisch procederen

Toegang tot de EU rechter voor milieuorganisaties:

- via prejudiciële vragen van de nationale rechter;
- beroep bij het HvJ na een interne herzieningsprocedure bij de Europese instelling op grond van verordening 1367/2006
- rechtstreeks beroep indien rechtstreeks en individueel geraakt voor handelingen van EU instellingen en voor wetgevingshandelingen indien rechtstreeks geraakt en geen implementatie nodig

“Iedere natuurlijke of rechtspersoon kan onder de in de eerste en tweede alinea vastgestelde voorwaarden beroep instellen tegen handelingen die tot hem gericht zijn of die hem rechtstreeks en individueel raken, alsmede tegen regelgevingshandelingen die hem rechtstreeks raken en die geenuitvoeringsmaatregelen met zich meebrengen.”

- Rechtstreeks beroep bij het HvJ: milieuorganisaties voldoen niet aan de criteria van rechtstreeks en individueel geraakt (WWF / Raad C-355/08 P, WWF niet individueel geraakt door verordening visquota Raad)
- Beroep ogv artikel 12 van Verordening 1367/2006: alleen administratieve handelingen van 'individuele strekking' (artikel 2, lid 1, onder g, jo. Artikel 10 van verordening 1367/2006) Daaronder vallen niet besluiten van algemene strekking (C-401/12 P COM v Milieudefensie en Stop Luchtverontreiniging en C-404/12 P Raad en COM v Stichting Natuur en Milieu → Instrument met beperkte betekenis: beschikkingen van COM ggo's en van ECHA onder REACH

Tussenkomst in procedures bij het Europese Hof van Justitie

Artikel 40 van het Statuut van het Hof van Justitie:

De lidstaten en de instellingen van de Unie kunnen zich voegen in een voor het Hof van Justitie aanhangig rechtsgeding.

Hetzelfde recht hebben de organen en instanties van de Unie en elke andere persoon, indien zij aannemelijk kunnen maken belang te hebben bij de beslissing van het voor het Hof aanhangige rechtsgeding. Natuurlijke of rechtspersonen kunnen zich niet voegen in rechtsgedingen tussen lidstaten, tussen instellingen van de Unie, of tussen lidstaten enerzijds en instellingen van de Unie anderzijds.

Procesreglement van het Gerecht:

Artikel 143 van het Procesreglement van het Gerecht:

Lid 1: Het verzoek tot interventie moet worden ingediend binnen zes weken, te rekenen vanaf de in artikel 79 bedoelde bekendmaking.

Lid 2e: e) de conclusies tot ondersteuning waarvan de indiener van het verzoek tot interventie wenst te interveniëren;

Lid 2f: de uiteenzetting van de omstandigheden waaruit het recht om de interveniëren blijkt, wanneer het verzoek krachtens artikel 40, tweede of derde alinea, van het Statuut wordt gedaan.

Artikel 130 van het Procesreglement van het Hof van Justitie:

idem

Inhoudelijk: De voorwaarden voor tussenkomst

- Belang in de uitkomst van de procedure

- Dat is: een actueel en eigen belang:

“Volgens vaste rechtspraak moet het begrip belang bij de beslissing van het geding worden opgevat als een rechtstreeks en actueel belang bij de beslissing op het gevorderde. Met name moet worden nagegaan of zijn belang rechtstreeks door de bestreden handeling wordt geraakt en of zijn belang bij de uitkomst van het geding vaststaat” (Beschikking President Gerecht 7 juli 2004, Açores v Raad T-37/04, par. 59)

- Het moet een eigen belang zijn: het creëren van jurisprudentie is geen eigen belang

Zaak C-37/04 Açores v Raad (Beschikking President Gerecht 7 juli 2004, Açores v Raad T-37/04):

- Onderwerp Verordening visquota
- Autonome Regio Azoren vraagt om vernietiging van de quota rond de Azoren
- Verzoeken interventie 4 milieuorganisaties aan de zijde van de Azoren:
 - *QE Guesta*: plaatselijke milieuorganisatie, doelstelling behoud erfgoed Azoren, waaronder bescherming visstand Azoren
 - *Sea at Risk*: internationale milieuorganisatie, bescherming van het mariene milieu, werkgebied noordoostelijke deel Atlantische Oceaan
 - *WWF*: een wereldwijze milieuorganisatie met een ‘bedreigde zeeën’ campagne

Criteria:

QE Guesta wordt toegelaten:

Uitkomst van de zaak rechtstreekse gevolgen voor de visstand op de Azoren die zij beoogt te beschermen

WWF en Seas at Risk niet toegelaten:

De belangen van Seas at Risk en WWF te ruim en te algemeen om door de afloop van deze procedure wezenlijk te worden beïnvloed

In dezelfde zaak, Açores v Raad, verdere criteria (inzake verzoek Oceana Europa Beschikking van de President van 16 februari 2005, Zaak T-37/04, par. 2 en 3),

bevestigd in Beschikking van het Gerecht EU van 6 november 2011 (Zaak T-57/11 Castelnou, waarin de criteria op dezelfde wijze worden geformuleerd als in Beschikking van President van 5 april 2005, in C-37/04 Açores v Raad, par. 18:

- Voor milieuorganisaties: vereiste van een direct en actueel belang in de uitkomst van de procedure betekent:
 - Dat hun activiteiten (champs d'action) samen valt met
 - De regio en sector waar de procedure betrekking op heeft;
 - Of, wanneer de activiteiten breder zijn: dat zij actief betrokken zijn bij beschermingsprogramma's of studies die de betreffende regio en sector aangaan en waarvan de voortzetting in het geding zou kunnen raken door de aangevallen handeling

(Gerecht 6 november 2012, T-57/11 Castelnou v Commissie, par. 10)

Greenpeace Espana toegelaten: Campagne valt samen met regio, d.i. Spanje, en met de sector, d.i. elektriciteitsopwekking van de steunmaatregelen voor productie van elektriciteit met kolen

Greenpeace International en ClientEarth niet toegelaten: te ruime doelstelling en activiteiten

Bayer CropScience v COM T-429/13

En

Syngenta Crop Protection v Com T-451/13

Interventie 6 milieuorganisaties:

4 toegelaten waaronder Greenpeace International

2 niet toegelaten ClientEarth en SumOfUs

Toegang tot de Europese rechter voor milieuorganisaties

Bondine Kloostra

Advocate

31 mei 2018